

Betreft	Gennepermolen Actualisatie quickscan flora en fauna
Ons kenmerk	GEN230-0133
Datum	29 juli 2013
Behandeld door	Mw. E.J.P. Bosch-Thomas

1 Aanleiding

Binnen de bebouwde kom van Gennep, bij de Gennepermolen, bestaan plannen voor realisatie van het zogenaamde Keramiek Experience Gennep. Het betreft de realisatie van verschillende nieuwe gebouwen op het terrein bij de molen. Op het terrein is momenteel gedeeltelijk bebouwing aanwezig (brandweer), gedeeltelijk is sprake van grasland. Om de nieuwbouwplannen mogelijk te maken, dient het bestemmingsplan voor het terrein gewijzigd te worden en is bodemsanering noodzakelijk.

Reeds in 2006/2007 is een quickscan flora en fauna uitgevoerd ten behoeve van de voorgenomen herinrichting van het terrein bij de Gennepermolen. De situatie ter plaatse is echter in de loop van de tijd veranderd en het plangebied is aangepast. Ook zijn in het kader van de Flora- en faunawet natuurgegevens slechts beperkt "houdbaar" (drie tot vijf jaar, afhankelijk van de soortgroep).

Er is derhalve een actualisatie van het eerder uitgevoerde onderzoek nodig, om te kunnen vaststellen of binnen het plangebied beschermde planten- en/of diersoorten voorkomen. Daarnaast dient te worden nagegaan of voor het plangebied veranderingen hebben opgetreden in de gebiedsbescherming (EHS en/of Natura2000-gebieden). Indien sprake is van aanwezige natuurwaarden, dan wordt aangegeven welke effecten te verwachten zijn op deze natuurwaarden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn om de bestemmingsplanwijziging en bodemsanering en de uiteindelijke realisatie van het Keramiek Experience Gennep mogelijk te maken.

2 Plangebied en ingrepen

Het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep bevindt zich aan de Gennepershuisweg in de bebouwde kom van Gennep (zie afbeelding 1). Het terrein grenst aan de zuidoostzijde aan de Gennepermolen en aan de Niersweg en omvat het gehele terrein van de voormalige gemeentewerf. De noordgrens wordt gevormd door de Niers.

2.1 Huidige situatie

Het plangebied bestaat uit verhardingen en bebouwing van de voormalige brandweer en het grond-, weg- en waterbouwbedrijf GEBRA. Achter deze bebouwing, aan de Nierszijde van het terreindeel heeft reeds opschoning van het terrein plaatsgevonden. Bebouwing en verhardingen zijn verwijderd en het gebied is begroeid geraakt met grazige vegetatie. Het terreingedeelte moet nog wel gesaneerd worden, aangezien bodemverontreiniging aanwezig is (asbest). Het plangebied wordt gescheiden van het noordelijk gelegen groengebied door een kadewand, die hier loodrecht vanaf de Niers doorloopt tot aan de Gennepershuisweg. Het aangrenzend gebied vormt een dijk, begroeid met grasland, tussen de Gennepershuisweg en de Niers. Binnen dit terreingedeelte heeft reeds een bodemsanering plaatsgevonden.

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep (blauw) aan de Gennepershuisweg (bron topografie: Dienst voor het kadaster en openbare registers, Apeldoorn).

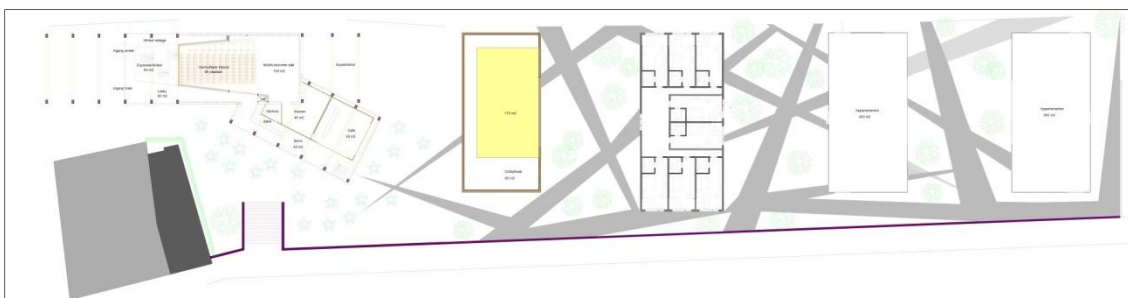
2.2 Voorgenomen herinrichting

Binnen het plangebied wordt het Keramiek Experience Gennep gerealiseerd (zie afbeelding 2 en 3). Het betreft daarbij een expositie- en ontmoetingslocatie (741 m²), aangevuld met een café/restaurant met terras en een hotel (48 kamers, 4 studio's). Voor de expositie- en ontmoetingslocatie wordt een gedeelte van de bestaande bebouwing binnen het plangebied "hergebruikt". De bestaande brandweerkazerne zal worden behouden, waarbij aanbouw plaatsvindt en het gebouw vanbinnen geheel opnieuw wordt ingericht. De overige bebouwing wordt gesloopt.

Daarnaast worden appartementen gebouwd binnen het plangebied (18 appartementen en 2 penthouses). Onder de appartementengebouwen en het hotel wordt een verdiept gelegen parkeer- en opslagkelder aangelegd met 80 parkeerplaatsen. Deze parkeerplaatsen zijn bedoeld voor bewoners, bezoekers en werknemers van Keramiek Experience Gennep. De ingang van de kelder is voorzien ter hoogte van de kruising Gennepershuisweg-Melkstraatje.

Aan de oever van de Niers wordt een horecaterras gerealiseerd, middels verharding of vlonders. De kadewand tussen oever en plangebied is reeds geplaatst. De verhardingen/vlonders moeten nog worden geplaatst.

Afbeelding 2: Plattegrond van het plangebied met het Keramiek Experience Gennep. Het grijze gebouw linksonder is de bestaande Gennepmolen (bron: M. Feron, Architectenzaak, 2013).

Afbeelding 3: 3D-plattegrond van het plangebied na realisatie van het Keramiek Experience Gennep (bron: M. Feron, Architectenzaak, 2013).

Om realisatie van het Keramiek Experience Gennep mogelijk te maken, moet de bestaande bebouwing binnen het plangebied, met uitzondering van het gebouw van de brandweer, worden gesloopt. Ook de aanwezige vegetatie binnen het plangebied wordt tijdens het bouwrijp maken verwijderd. Voordat het terrein kan worden bebouwd, is in het noordelijk deel van het plangebied nog een bodemsanering noodzakelijk.

3 Beschermde soorten

Kort wordt ingegaan op de wetgeving ten aanzien van planten- en diersoorten in Nederland. Daarna wordt aangegeven welke natuurwaarden in het plangebied voorkomen, dan wel te verwachten zijn.

3.1 Flora- en faunawet

De bescherming van zowel inheemse als uitheemse, in het wild levende dier- en plantensoorten is vastgelegd in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet bevat een algemeen (passief) beschermingsregime voor aangewezen planten- en diersoorten. Daarnaast zijn in de Flora- en faunawet beschermde leefgebieden aangewezen voor de instandhouding van beschermde soorten. De Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn zijn in onze nationale Flora- en faunawet geïmplementeerd.

Wat betreft de flora is het verboden om beschermde soorten uit te steken, te vernielen, te beschadigen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8 Flora- en faunawet). Ten aanzien van de fauna geldt dat het verboden is beschermde dieren in hun natuurlijke leefomgeving te doden of te verwonden, opzettelijk te verontrusten of voortplantingsplaatsen (bijvoorbeeld nesten) te verstoren, te beschadigen of weg te nemen (artikel 9 t/m 13 Flora- en faunawet).

Voor het verrichten van ingrepen die een nadelig effect hebben op beschermde flora en fauna is in principe een ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In het Besluit van 10 september 2004 (AMvB artikel 75) wordt onderscheid gemaakt in de algemeenheid van soorten en de noodzaak tot ontheffingsaanvraag. De beschermde soorten zijn hiertoe ingedeeld in een drietal categorieën (tabellen):

1. Algemeen beschermde soorten.
2. 'Overige' soorten.
3. Streng beschermde soorten: soorten van bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, soorten van bijlage I van de AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet en alle vogelsoorten.

Bij ruimtelijke inrichting en ontwikkeling, zoals de voorgenomen ingrepen in het plangebied kunnen worden geclassificeerd, is voor algemeen beschermde soorten geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig.

Ook voor overige soorten hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden, mits gewerkt kan worden conform een door de Minister van EL&I (LNV) goedgekeurde gedragscode.

Voor streng beschermde soorten zal altijd een ontheffing van de Flora- en faunawet aangevraagd moeten worden wanneer deze negatieve effecten dreigen te ondervinden van de voorgenomen ingreep.

Hierbij geldt echter, dat voor vogelsoorten en voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn geen ontheffing kan worden verleend voor het optreden van negatieve effecten als gevolg van ruimtelijke ontwikkeling. Er is voor deze groep van soorten alleen een ontheffing mogelijk voor belangen die zijn vermeld in de Europese Vogelrichtlijn, dan wel Habitatrichtlijn. Negatieve effecten bij ruimtelijke ingrepen dienen derhalve geheel voorkomen te worden.

Aanvullend geldt voor vogels, dat, naast de bescherming conform tabel 3 die broedvogels genieten, in 2009 door het Ministerie van LNV tevens een lijst is vastgesteld met vogelsoorten waarvan het nest gedurende het gehele jaar beschermd is. Het betreft een lijst met circa tachtig soorten. Voor het merendeel van deze soorten geldt dat bij het verloren gaan van een nest middels een omgevingsscan aangetoond dient te worden dat de soort in de directe omgeving geschikt biotoop voor een nieuw nest kan vinden. Is dat het geval, dan kan de ingreep doorgang vinden. Voor een klein deel van de soorten geldt dat het nest strikt beschermd is. Bij het verloren gaan van een nestplaats dient een nieuwe (kunstmatige) nestplaats aangeboden te worden, zodat de vaste rust- en verblijfplaats behouden blijft in de directe omgeving.

3.2 Beschermde soorten in en nabij het plangebied

Om een eerste indruk te verkrijgen van de aanwezige natuurwaarden in en nabij het plangebied is een literatuuronderzoek uitgevoerd. Uiteraard zijn daarbij de gegevens uit het eerder door BRO uitgevoerde onderzoek meegenomen. Deze gegevens zijn aangevuld met recente gegevens van de provinciale karteringen, de website www.waarneming.nl en de verspreidingsatlassen van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg. Daarnaast is een veldbezoek gebracht aan het plangebied.

3.2.1 Eerder uitgevoerd onderzoek

In 2006/2007 is voor het plangebied een flora- en faunaonderzoek uitgevoerd, dat heeft bestaan uit literatuuronderzoek, een verkennend veldbezoek en een aanvullend vleermuisonderzoek (BRO, 2007).

In het onderzoek is geconcludeerd dat binnen het (toenmalige) plangebied en de directe omgeving de volgende beschermde soorten voor (kunnen) komen:

- Diverse broedvogels (tabel 3, AMvB artikel 75; o.a. houtduif, merel en watervogels).
- Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*; tabel 2, AMvB artikel 75).
- Bermpje (*Barbatula barbatulus*; tabel 2, AMvB artikel 75)
- Diverse vleermuizen (tabel 3, AMvB artikel 75): gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Alleen voor de gewone dwergvleermuis is tijdens het vleermuisonderzoek in het plangebied een vaste verblijfplaats aangetroffen. De aanwezige bebouwing vormde een geschikt paarverblijf voor deze soort. Of tevens sprake is van winter-, kraam- en/of zomerverblijfplaatsen is niet onderzocht. De overige soorten zijn jagend waargenomen binnen of in de directe nabijheid van het plangebied.

3.2.2 Provinciale karteringen

De provincie Limburg beschikt over gegevens ten aanzien van vaatplanten en (minder algemeen voorkomende) broedvogels die tijdens provinciale karteringen worden verzameld. Bij deze karteringen worden alleen gegevens verzameld in het buitengebied; de bebouwde kom van dorpen en steden wordt niet onderzocht.

Het kilometerhok waarin het plangebied gelegen is (195-412), is, gezien de aanwezigheid van de bebouwde kom slechts gedeeltelijk onderzocht bij de provinciale kartering. Het plangebied voor Keramiek Experience Gennep valt echter in het gedeelte dat wél onderzocht is.

De meest recente broedvogelkartering in kilometerhok 195-412 heeft plaatsgevonden in 2006. Binnen het plangebied zijn daarbij de volgende broedgevallen vastgesteld: boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), kuifeend (*Aythya fuligula*), meerkoet (*Fulica atra*), waterhoen (*Gallinula chloropus*) en zwarte kraai (*Corvus corone*). De boomkruiper en de zwarte kraai zijn aangewezen als soorten waarvoor een omgevingsscan plaats dient te vinden wanneer de nestplaats verloren dreigt te gaan.

In 2005 is binnen het kilometerhok voor de laatste maal een florakartering uitgevoerd. De resultaten van deze kartering zijn ten behoeve van het onderzoek van BRO ook reeds geraadpleegd. In het plangebied zijn tijdens de florakartering geen beschermde plantensoorten waargenomen.

3.2.3 www.waarneming.nl

Via de website www.waarneming.nl kunnen natuurliefhebbers en andere geïnteresseerden waarnemingen van planten- en diersoorten melden. Het plangebied ligt binnen twee inventarisatie-eenheden, zoals onderscheiden op de website: Gennep – bebouwing en Gennep – dal van de Niers. De ingevoerde gegevens vanaf 1 januari 2008 (maximaal 5 jaar oud) zijn geraadpleegd voor deze beide inventarisatie-eenheden om na te gaan of binnen of in de directe nabijheid van het plangebied beschermde soorten zijn waargenomen.

Voor de soortgroep vogels zijn alleen de waarnemingen van soorten met een potentieel jaarrond beschermde nestplaats nagegaan. Binnen, of in de directe nabijheid van het plangebied zijn de volgende soorten waargenomen (alle tabel 3, AMvB artikel 75): blauwe reiger (*Ardea cinerea*), boerenwaluw (*Hirundo rustica*), boomkruiper (*Certhia brachydactyla*), groene specht (*Picus viridis*), grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), ijsvogel (*Alcedo atthis*), roek (*Corvus frugilegus*), sperwer (*Accipiter nisus*), spreeuw (*Sturnus vulgaris*) en wespendif (*Pernis apivorus*). Van deze soorten is het nest van de grote gele kwikstaart, sperwer en wespendif daadwerkelijk permanent beschermd. Voor de overige soorten geldt de verplichting van een omgevingsscan wanneer een nestplaats verloren dreigt te gaan.

Voor de soortgroep vogels dient te worden opgemerkt, dat het bij de gemelde waarnemingen op de website kan gaan om overvliegende, foeragerende, baltsende en nestelende vogels.

Voor de overige soortgroepen zijn er geen beschermde soorten waargenomen binnen het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep.

3.2.4 Verspreidingsatlassen Natuurhistorisch Genootschap

De gegevens die zijn verkregen uit de hiervoor besproken bronnen geven slechts een beperkt beeld van het voorkomen van (strenger) beschermde en/of bijzondere soorten. Voor de soortgroepen zoogdieren, reptielen en amfibieën is hier niet of nauwelijks informatie beschikbaar. Daarom zijn aanvullend nog de verspreidingsatlassen van het Natuurhistorisch Genootschap Limburg geraadpleegd voor deze soortgroepen (Buggenum et al., 2009 en Huizenga et al., 2010).

De verspreidingsatlas zoogdieren levert voor de soortgroep zoogdieren aanvullende informatie op (verspreidingsgegevens 1994-2007). Allereerst blijkt het voorkomen van diverse algemeen beschermde soorten (tabel 1, AMvB artikel 75) binnen het kilometerhok waarin het plangebied ligt. Zo komen onder andere egel (*Erinaceus europeus*), haas (*Lepus europeus*), huisspitsmuis (*Crocidura russula*) en vos (*Vulpes vulpes*) voor. Daarnaast zijn binnen het kilometerhok waarin het plangebied gelegen is, ook verschillende strenger beschermde zoogdiersoorten gemeld. Het betreft de bever (*Castor fiber*), de das (*Meles meles*) en de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*).

Voor de soortgroepen amfibieën en reptielen blijkt uit de verspreidingsatlas herpetofauna (verspreidingsgegevens 1994-2008) dat binnen het plangebied geen amfibieën voorkomen. Zelfs algemeen voorkomende soorten als gewone pad of bruine kikker zijn voor het kilometerhok waarin het plangebied ligt, niet gemeld.

3.2.5 Veldbezoek

Het verkennend veldbezoek heeft plaatsgevonden op 18 april 2013 en is uitgevoerd door de ecooloog van Kragten. Tijdens het veldbezoek zijn de binnen het plangebied en in de directe omgeving aanwezige biotopen geïnventariseerd. Daarnaast is de waarschijnlijke aanwezigheid van beschermde soorten beoordeeld aan de hand van de aanwezige terreinkenmerken.

Binnen het plangebied zijn geen bijzondere vegetaties aangetroffen. De onverharde delen van het plangebied bestaan uit grasland, gedomineerd door cultuurgrassen met een zeer beperkte menging van triviale kruiden (o.a. hondsdrif, klein hoefblad). De oeverzone direct langs de kadewand is slechts heel smal, zodat van natuurlijk ontwikkelde oeverbegroeiing niet of nauwelijks sprake is (zie afbeelding 4).

Afbeelding 4: Grazige vegetatie en oevervegetatie binnen het plangebied (foto's: Kragten).

De bebouwing binnen het plangebied is geïnspecteerd op mogelijke geschiktheid als verblijfplaats voor dieren (vogels, vleermuizen, overige zoogdieren). De voormalige brandweerkazerne (zie afbeelding 5) vertoont op enkele plekken scheuren en uitgevallen voegen in de gevelmuren. Ook zijn op enkele plekken ontluchtingsroosters aanwezig. Het gebouw is hiermee op enkele plekken in potentie toegankelijk voor vleermuizen. Voor vogels en/of overige zoogdieren zijn geen toegangsmogelijkheden aanwezig.

Afbeelding 5: Links de voormalige brandweerkazerne, rechts de blootliggende fundering onder de bebouwing van GEBRA (foto's: Kragten).

Het achterliggende gebouw, waar grond-, weg- en waterbouwbedrijf GEBRA gevestigd is, bevat eveneens enkele invliegopeningen voor vleermuizen in de vorm van enkele open stootvoegen en ontluichtingsroosters. Voor vogels zijn geen geschikte nestelplekken aanwezig. Opmerkelijk is verder, dat aan de zijde van de Niers de fundering van het gebouw deels vrij ligt. Dieren kunnen hier onder het gebouw wegcruipen.

Tenslotte zijn op het parkeerterrein in het zuidoostelijk deel van het plangebied de aanwezige bomen geïnspecteerd op de aanwezigheid van holten en/of vaste nesten van vogels. In geen van de bomen zijn nesten of holten aangetroffen. In de bomen aan de overzijde van de Niers en aan de zuidzijde van de Niersweg, buiten het plangebied, zijn wel vaste nestplaatsen aanwezig: hier is een roekenkolonie gevestigd (zie afbeelding 6).

Afbeelding 6: Links de bomen binnen het plangebied, rechts de roekenkolonie in de bomen aan de overzijde van de Niers (foto's: Kragten).

Tijdens het veldbezoek zijn binnen en nabij het plangebied alleen waarnemingen gedaan van molshopen (mol, *Talpa europea*; tabel 1, AMvB artikel 75) en van vogels (tabel 3, AMvB artikel 75). Het betreft de volgende vogelsoorten: fuut (*Podiceps cristatus*), houtduif (*Columba palumbus*), knobbelzwaan (*Cygnus olor*), meerkoet (*Fulica atra*), merel (*Turdus merula*), ooievaar (*Ciconia ciconia*), roek (*Corvus frugilegus*) en wilde eend (*Anas platyrhynchos*). Broedgevallen van deze – of andere – vogelsoorten zijn binnen het plangebied niet vastgesteld.

3.2.6 Analyse beschermde soorten

Op grond van het veldbezoek kan geconcludeerd worden dat het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep slechts in zeer beperkte mate een geschikt leefgebied vormt voor beschermde soorten. Beschermde plantensoorten zijn binnen het plangebied in het geheel niet te verwachten.

De Niers en de bomen op het parkeerterrein kunnen in potentie broedgelegenheid bieden aan vogels (tabel 3, AMvB artikel 75). Gedacht kan worden aan algemeen voorkomende soorten zoals meerkoet, merel en houtduif. Voor soorten met een jaarrond beschermde nestplaats zijn geen geschikte nestlocaties aanwezig.

Daarnaast vormt het plangebied naar verwachting onderdeel van het leefgebied voor algemeen beschermde zoogdiersoorten (tabel 1, AMvB artikel 75), zoals konijn, mol en muizensoorten. De kans op aanwezigheid van strenger beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied wordt klein geacht. Beversporen zijn niet aangetroffen in het plangebied of de bosjes ten noorden van het plangebied langs de Niers. Voor de das is binnen het plangebied te weinig beschutting aanwezig. Alleen voor de soortgroep vleermuizen vormt het plangebied in potentie geschikt leefgebied. De oever van de Niers vormt geschikt foerageergebied voor bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de watervleermuis (alle tabel 3, AMvB artikel 75). Ook het gebied ten westen van het plangebied (weilanden met houtsingels, kerkhof) vormt geschikt foerageergebied voor vleermuizen. De aanwezige bebouwing bevat in potentie geschikte invliegopeningen voor vleermuizen. In eerder onderzoek is geconcludeerd dat de bebouwing daadwerkelijk door

vleermuizen wordt gebruikt. Er is destijds echter slechts een beperkte vleermuisinventarisatie uitgevoerd en de gegevens zijn inmiddels verouderd. Door middel van nader, actualiserend onderzoek kan vastgesteld worden of de bebouwing momenteel nog steeds in gebruik is door vleermuizen en welke typen verblijfplaatsen aanwezig zijn.

Tenslotte vormt de Niers een geschikt leefgebied voor de beschermde vissoorten kleine modderkruiper en biermpje (beide tabel 2, AMvB artikel 75). Voor soorten uit overige soortgroepen is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aanwezig.

4 Beschermde gebieden

De Nederlandse overheid heeft de bescherming van bijzondere en waardevolle natuurgebieden vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998 en in de instelling van de Ecologische Hoofdstructuur. Tevens hebben ook de provincies gebieden aangewezen die bescherming genieten vanuit natuuroogpunt. Zij zijn immers belast met de gedetailleerde uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur.

4.1 Natuurbeschermingswet 1998

De Natuurbeschermingswet 1998 richt zich op beheer, herstel en bescherming van de Natura2000-gebieden (Habitatrichtlijn- en Vogelrichtlijngebieden). Ter bescherming van de natuurwaarden waarvoor de verschillende Natura2000-gebieden zijn aangewezen, mogen projecten die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een significant verstorend effect hebben op soorten, niet worden uitgevoerd zonder een vergunning. Hierbij is van belang dat de Natuurbeschermingswet 1998 een zogenaamde 'externe werking' kent. Dit houdt in, dat ook projecten buiten beschermde gebieden vergunningplichtig kunnen zijn, wanneer zij een negatief effect hebben op het beschermde gebied.

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied. Er zijn in de omgeving van het plangebied twee Natura2000-gebieden gelegen: het gebied Zeldersche Driessen ten oosten van het plangebied en de Oeffelter Meent ten westen van het plangebied (zie afbeelding 7 op de volgende pagina). Tussen het plangebied en de Zeldersche Driessen bevindt zich de kern van Gennep; tussen het plangebied en de Oeffelter Meent stroomt de Maas. Vanwege deze fysieke barrières, de relatief grote onderlinge afstanden en de beperkte omvang van de voorgenomen ingrepen, kan worden aangenomen er geen relatie bestaat tussen het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep en de beide Natura2000-gebieden.

4.2 Provinciaal Omgevingsplan Limburg

In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (actualisatie 2011) is de begrenzing van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) en de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) opgenomen. Net als voor de Natura2000-gebieden is het ruimtelijk beleid voor de EHS erop gericht de wezenlijke kenmerken van de gebieden te ontwikkelen, herstellen en behouden. Derhalve is voor de EHS het 'nee, tenzij'-regime ingevoerd. Volgens dit regime dient allereerst vastgesteld te worden of de geplande ingreep significant negatieve effecten heeft op de in het EHS-gebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Wanneer dit zo is, geldt in principe dat de ingreep geen doorgang kan vinden.

Uitzondering geldt alleen voor ingrepen waarbij sprake is van groot openbaar belang en waarbij geen alternatieven voor de plannen beschikbaar zijn. In dat geval dient compensatie van de aangetaste waarden plaats te vinden (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit et al., 2007). Hierbij is de provinciale Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden (Provincie Limburg, 2005) van toepassing.

Afbeelding 7: Ligging van het plangebied (rood) ten opzichte van de Natura2000-gebieden Zeldersche Driessen en Oeffelter Meent (bron luchtfoto: Google Maps).

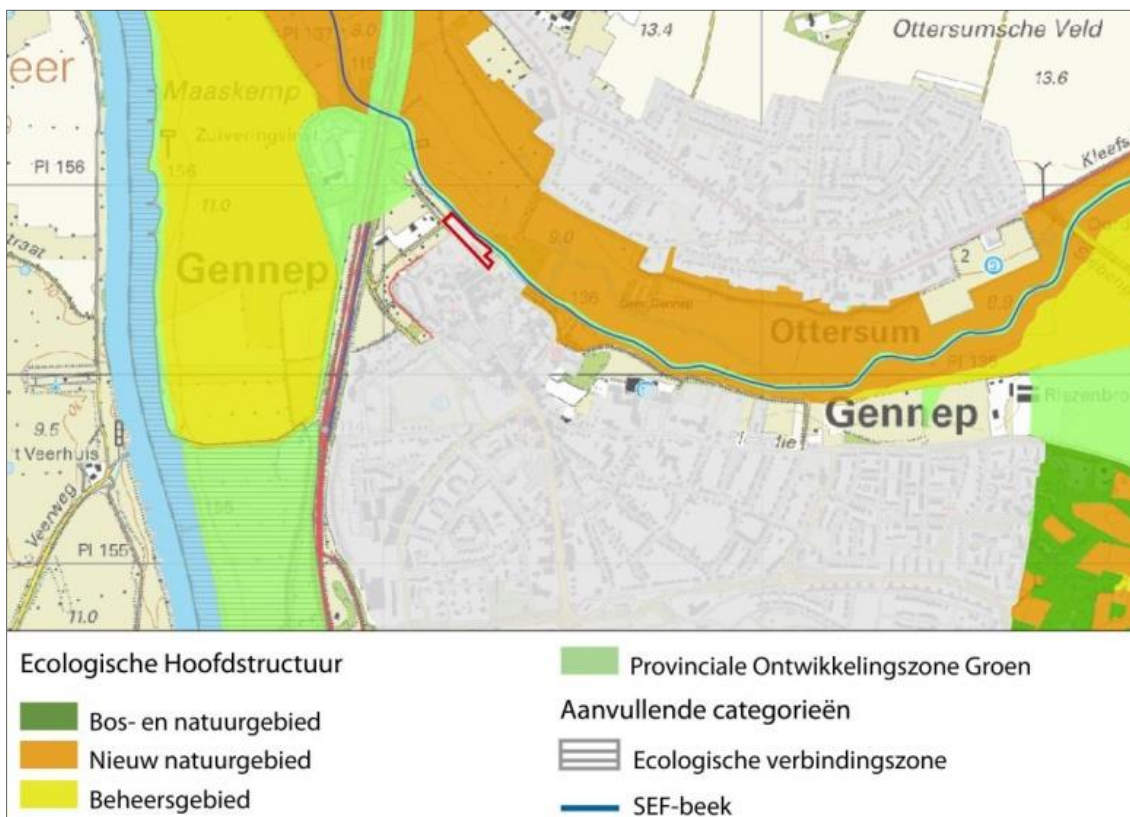

Naast de Ecologische Hoofdstructuur heeft de Provincie Limburg de Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) aangewezen in het POL2006. Samen met de EHS vormt de POG de ecologische structuur van Limburg. Binnen de POG geldt een ontwikkelingsgerichte basisbescherming ('ja, mits'-principe). Dit houdt in dat ontwikkelingen in de POG in de eerste plaats worden bepaald door behoud en ontwikkeling van natuur en landschap. Daarnaast is ook het instandhouden van een goede toeristisch-recreatieve structuur en een op het landschap georiënteerde landbouw van belang. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn hier wel mogelijk, maar daarbij dient de aandacht steeds uit te gaan naar behoud en ontwikkeling van de juiste basiscondities voor de beoogde verbetering van natuur en watersystemen. Worden binnen de POG bestaande natuur- en landschapswaarden aangetast, dan geldt ook hier de provinciale Beleidsregel Mitigatie en Compensatie Natuurwaarden (Provincie Limburg, 2005).

De begrenzing van de EHS en de POG is opgenomen in de bij het POL2006 behorende kaart Groene Waarden. Deze kaart is geactualiseerd in januari 2011 en zal in 2014 wederom worden herzien. Afbeelding 8 op de volgende pagina geeft een uitsnede uit de Groene Waarden-kaart 2011 weer.

Uit deze uitsnede blijkt, dat het plangebied niet is aangewezen als Ecologische Hoofdstructuur. Wel is een klein gedeelte aangewezen als Provinciale Ontwikkelingszone Groen, namelijk de oever van de Niers. Ook de Niers zelf is aangewezen als onderdeel van de POG en heeft ter plaatse een specifiek ecologische functie (SEF). Voor beken met een specifiek ecologische functie wordt gestreefd naar een ecologisch veerkrachtig watersysteem. Dat betekent dat een evenwichtige samenstelling van planten en dieren aanwezig dient te zijn, dat de morfologie dient aan te sluiten bij de natuurlijke situatie voor het betreffende beektype en dat de chemische samenstelling van het beekwater geen belemmeringen vormt voor het ecologisch functioneren van het watersysteem.

Afbeelding 8: Uitsnede uit de Groene-Waardenkaart, behorende bij het POL, actualisatie 2011 (bron: provincie Limburg). Het plangebied is rood omlijnd.

5 Effectbeoordeling voorgenomen ingrepen

Uit paragraaf 3.2.6 is gebleken, dat in en nabij het plangebied enkele beschermde diersoorten voorkomen, dan wel worden verwacht. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van beschermde Natura2000-gebieden of de EHS, maar is wel deels aangewezen als POG. Ook bevinden zich beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied. Globaal wordt in dit hoofdstuk beschouwd welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten en gebieden als gevolg van de voorgenomen realisatie van het Keramiek Experience Gennep.

5.1 Effecten op beschermde soorten

Binnen het plangebied zijn verschillende beschermde soorten te verwachten. Het betreft de volgende soort(groep)en:

- Broedvogels (tabel 3, AMvB artikel 75).
- Vleermuizen (tabel 3, AMvB artikel 75).
- Algemeen voorkomende kleine zoogdieren (tabel 1, AMvB artikel 75).
- Kleine modderkruiper (tabel 2, AMvB artikel 75).
- BERPJE (tabel 2, AMvB artikel 75).

Binnen en nabij het plangebied kunnen vogels tot broeden komen op en in de aanwezige oevervegetatie langs de Niers en in de bomen op het parkeerterrein aan de Niersweg. Wanneer deze vegetatie wordt verwijderd tijdens het broedseizoen, kunnen broedende vogels verstoord worden en broedsels verloren gaan. Dergelijke effecten zijn krachtens de Flora- en faunawet niet toegestaan, zodat rekening gehouden moet worden met het broedseizoen. Het rooien van de vegetatie dient dan ook buiten het broedseizoen plaats te vinden. Ook het aanleggen van de verharding en/of vlonders langs de kadewand dient buiten het broedseizoen plaats te vinden om verstoring van broedende vogels op en langs de Niers te voorkomen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli/augustus (afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoorten).

Door de extra bebouwing binnen het plangebied zal de uitstraling van verlichting toenemen. Het plangebied zelf en het gedeelte van de Niers grenzend aan het plangebied worden hiervoor minder geschikt als foerageergebied. Overige delen van de Niers, ten noordwesten en oosten van het plangebied, en aangrenzende weilanden met houtsingels, het kerkhof en tuinen van bebouwing in Gennep blijven geschikt als foerageergebied, zodat niet de verwachting is dat vleermuizen uit de omgeving zullen verdwijnen. Of het plangebied na realisatie van het Keramiek Experience Gennep weer zal kunnen dienen als onderdeel van het foerageergebied, is afhankelijk van de inrichting van de buitenruimte en de hoeveelheid en plaatsing van verlichting.

Verblijfplaatsen van vleermuizen zijn eveneens streng beschermd. De bebouwing binnen het plangebied is in potentie geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten zoals laatvlieger, gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis. Voordat sloop en verbouwing van de gebouwen plaats kan vinden dient daarom door middel van vleermuisonderzoek te worden vastgesteld of, en zo ja in welke periode sprake is van vleermuisverblijfplaatsen. Op deze wijze kunnen de effecten op vleermuizen inzichtelijk gemaakt worden.

Algemeen beschermde, kleine zoogdieren gebruiken het plangebied naar verwachting als onderdeel van het leefgebied. Het zal daarbij met name het noordwestelijk deel van het plangebied betreffen, waar geen bebouwing aanwezig is. Daarnaast kunnen zoogdieren, zoals muizen, beschutting vinden in de fundering onder de bebouwing van GEBRA. Voor algemeen beschermde zoogdieren geldt, dat deze tijdens de werkzaamheden gemakkelijk vervangend leefgebied kunnen vinden in de directe omgeving (gebied ten noorden van de kadewand, overzijde Gennepershuisweg, kerkhof etc.). Negatieve effecten zijn derhalve niet te verwachten. Afhankelijk van de inrichting van de buitenruimte zal het plangebied na realisatie van het Keramiek Experience Gennep weer opnieuw onderdeel uit kunnen maken van het leefgebied van kleine zoogdieren.

In de ondiepere delen van de Niers, onder andere langs de oevers, kunnen kleine modderkruiper en bermpje aanwezig zijn. De strook langs de kadewand is door het vrijwel ontbreken van natuurlijk ontwikkelde oevervegetatie slechts beperkt geschikt voor deze soorten. Bij realisatie van de verharding en/of vlonders bij de kadewand kunnen toch aanwezige exemplaren van deze soorten worden verstoord. In andere delen van de Niers blijft echter voldoende leefgebied beschikbaar om te voorkomen dat de soorten verdwijnen. Hierbij dient te worden opgemerkt dat de soorten tijdens het voortplantings- en overwinteringsseizoen extra kwetsbaar zijn. Vissenlarven zijn veel minder mobiel en kunnen minder goed wegvlugten dan volwassen vissen en kunnen makkelijk gedood worden bij werkzaamheden aan de oever. Bij lage watertemperaturen zijn vissen vaak minder actief, of zelfs inactief, waardoor zij evenmin kunnen vluchten. Bij aanleg van de verharding en/of vlonders aan de kadewand tijdens het voortplantings- of overwinteringsseizoen kunnen dan ook per ongeluk beschermde vissen worden gedood.

5.2 Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied voor het Keramiek Experience Gennep bevindt zich niet binnen een Natura2000-gebied. De beide meest nabij gelegen beschermde gebieden, Oeffelter Meent en Zeldersche Driessen, liggen op enige afstand van het plangebied en worden fysiek van het plangebied gescheiden door respectievelijk de Maas en de kern van Gennep. In combinatie met de slechts beperkte omvang van de ingrepen binnen het gebied, zijn negatieve externe effecten op Natura2000-gebieden uitgesloten.

Het plangebied is evenmin gelegen binnen de begrenzing van de EHS. Wel is de oever van de Niers en de Niers zelf aangewezen als POG. De zuidoever van de Niers wordt geheel betrokken in het plan. De kadewand langs de Niers is al aangelegd, zodat hier al geen sprake meer is van een natuurlijke oever en natuurlijke beek- en oeverprocessen hier verder uitgesloten zijn. De oevers kunnen evenmin nog functioneren als leefgebied voor oeverplanten en -dieren. Dat betekent dat de natuurlijke kenmerken en waarden van de beekoever verloren zijn gegaan en er derhalve al sprake is van aantasting van de POG. Aan de noordzijde van de beek is nog voldoende ruimte gewaarborgd voor eventuele herinrichting van de beek in het kader van het SEF beleid van de provincie.

6 Conclusies en aanbevelingen

Uit het voorgaande hoofdstuk blijkt, dat de voorgenomen realisatie van het Keramiek Experience Gennep voor de soortgroepen vogels, vleermuizen en vissen kan leiden tot negatieve effecten.

6.1 Beschermde soorten

Vogels zijn opgenomen in tabel 3, AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Vaste verblijfplaatsen van vogels zijn streng beschermd en mogen niet worden verstoord of vernietigd ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen, zoals de geplande werkzaamheden kunnen worden geclassificeerd. Hiervoor is geen ontheffing van de Flora- en faunawet mogelijk. Voor de geplande werkzaamheden betekent dit, dat het rooien en verwijderen van de bomen op het parkeerterrein en het aanleggen van de verharding en/of vlonders langs de Niers in ieder geval uitgevoerd moeten worden buiten het broedseizoen. In gebruik zijnde nesten van vogels worden namelijk beschouwd als vaste verblijfplaatsen. Het broedseizoen duurt globaal van half maart tot half juli/augustus, afhankelijk van de weersomstandigheden en de betreffende vogelsoort.

Momenteel is niet met zekerheid vast te stellen of de te slopen en verbouwen bebouwing in het plangebied in gebruik is als vaste verblijfplaats voor vleermuizen. Ook het type verblijfplaats (zomerverblijf, kraamverblijf, paarverblijf en/of winterverblijf) kan niet worden vastgesteld op basis van de quickscan. Aangezien verblijfplaatsen van vleermuizen streng beschermd zijn krachtens de Flora- en faunawet en er voor het verwijderen ervan ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen geen ontheffing van de Flora- en faunawet kan worden verkregen, dient nader onderzoek uit te wijzen of daadwerkelijk sprake is van verblijfplaatsen. Indien dit het geval blijkt, dient in samenspraak met een deskundige bepaald te worden welke mitigerende maatregelen getroffen kunnen worden om ervoor te zorgen dat gedurende en na realisatie van het Keramiek Experience Gennep verblijfplaatsen voor vleermuizen beschikbaar blijven. Het onderzoek naar verblijfplaatsen voor vleermuizen dient uitgevoerd te worden conform het Vleermuisprotocol 2013. Op grond van de mogelijk aanwezige soorten (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger) dient het onderzoek te bestaan uit tweemaal twee veldbezoeken. De eerste twee veldbezoeken dienen plaats te vinden in de periode 15 mei-15 juli (tussenperiode 10-20 dagen) en geven uitsluitsel over de aanwezigheid van zomer- en kraamverblijfplaatsen. De beide andere veldbezoeken dienen plaats te vinden in de periode 15 augustus-1 oktober en kunnen de aanwezigheid van paar- en winterverblijfplaatsen aantonen.

Tenslotte kan de oeverzone van de Niers leefgebied vormen voor de kleine modderkruiper en/of het bermpje. Door tijdens de aanleg van verharding en/of vlonders aan de kadewand rekening te houden met de kwetsbare perioden van deze beide beschermde vissoorten, kunnen negatieve effecten worden voorkomen.

Concreet betekent dit, dat de werkzaamheden bij de kadewand plaats dienen te vinden buiten het voortplantingsseizoen (maart-begin augustus) en het overwinteringsseizoen (eind november-februari). De meest gunstige periode voor de werkzaamheden is derhalve de periode augustus-november. Door met deze perioden rekening te houden, wordt tegelijk voorkomen dat in en langs de Niers broedende vogels worden verstoord (maart-begin augustus). Ook wordt zo voorkomen dat een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd voor de werkzaamheden aan de oever van de Niers.

6.2 Beschermde gebieden

Negatieve effecten op Natura2000-gebieden of de Ecologische Hoofdstructuur zullen als gevolg van de voorgenomen realisatie van het Keramiek Experience Gennep niet optreden. Dergelijke beschermde gebieden zijn binnen (de invloedssfeer van) het plangebied niet aanwezig. De oevers van de Nier zijn aangewezen als onderdeel van de Provinciale Ontwikkelingszone Groen en de Niers zelf heeft een specifiek ecologische functie. Door de reeds aanwezige kadewand langs de Niers is hier al geen sprake meer van een natuurlijke oever en zijn natuurlijke beek- en oeverprocessen hier verder uitgesloten. De oevers kunnen evenmin nog functioneren als leefgebied voor oeverplanten en -dieren. De realisatie van de Keramiek Experience Gennep leidt niet tot een verdere aantasting van de POG. Aan de noordzijde van de beek is nog voldoende ruimte gewaarborgd voor eventuele herinrichting van de beek in het kader van het SEF beleid van de provincie.

